

Motivi odrastanja i sazrijevanja u pjesmama i ekranizaciji glazbenog albuma The Wall

Neuhold, Ingrid

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:464414>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-27**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

INGRID NEUHOLD

**MOTIVI ODRASTANJA I SAZRIJEVANJA U PJESMAMA I EKRAIZACIJI
GLAZBENOG ALBUMA THE WALL**

Završni rad

Pula, rujan, 2024. godine

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

INGRID NEUHOLD

**MOTIVI ODRASTANJA I SAZRIJEVANJA U PJESMAMA I EKTRANIZACIJI
GLAZBENOG ALBUMA THE WALL**

Završni rad

JMBAG: 0248016987, izvanredni student

Studijski smjer: Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Predmet: Medijska kultura

Znanstveno područje: Humanističke znanosti

Znanstveno polje: Filologija

Znanstvena grana: Teorija i povijest književnosti

Mentor: izv. prof. dr. sc. Kristina Riman

Pula, rujan, 2024. godine

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Ingrid Neuhold, kandidatkinja za prvostupnicu Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, rujan, 2024. godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Ingrid Neuhold dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Motivi odrastanja i sazrijevanja u pjesmama i ekranizaciji glazbenog albuma The Wall“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, rujan, 2024. godine

Potpis

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Simbol oca.....	2
3. Represija obrazovnog sustava.....	6
4. Majčina prezaštićenost i utjecaj na emocionalni razvoj.....	10
5. Odnos sa suprugom kroz projekciju majčinskog straha.....	13
6. Osamljenost i neuspjeli pokušaji komunikacije.....	17
7. Bijeg od stvarnosti kroz transformaciju u autoritarnu figuru.....	26
8. Suočavanje sa samim sobom	32
9. Zaključak.....	35
10. Literatura	36
11. Sažetak.....	38

1. Uvod

Album "The Wall" grupe Pink Floyd nije samo glazbeno remek-djelo, već i duboka psihološka studija koja istražuje teme odrastanja, sazrijevanja i emocionalne izolacije. Kroz metaforu zida, album prati putovanje glavnog lika, Pinka, od njegovih ranjivih dječjih dana do odrasle dobi, istražujući kako gubitak, obrazovanje, obiteljski odnosi i društveni pritisci oblikuju njegovu psihu i osobnost.

Pinkov život obilježen je nizom traumatičnih događaja koji postepeno dovode do njegove emocionalne izolacije i izgradnje metaforičnog zida koji ga odvaja od svijeta. Analizirajući ovu tematiku kroz teorije poznatih psihologa i pedagoga, ovaj rad pruža uvid u složene procese koji vode do Pinkove alienacije i samodestrukcije.

U ovom završnom radu, posebna pažnja posvećena je utjecaju gubitka oca u ranoj dobi, represivnom obrazovnom sustavu, majčinoj prezaštitničkoj ljubavi, te Pinkovim kasnijim odnosima i njegovoj transformaciji u autoritarnu figuru. Korištenjem teorija Sigmunda Freuda, Johna Bowlbyja, Alberta Bandure i drugih, rad detaljno analizira kako svaki od ovih aspekata doprinosi formiranju zida koji Pink gradi oko sebe.

Cilj ovog rada je ne samo razumijevanje psiholoških tema prisutnih u albumu "The Wall", već i pružanje dubljeg uvida u univerzalne aspekte ljudskog iskustva povezane s gubitkom, identitetom i potrebom za emocionalnom sigurnošću. Kroz ovu analizu, "The Wall" se otkriva ne samo kao umjetničko djelo, već kao temeljno istraživanje ljudske psihe u suvremenom svijetu.

2. Simbol oca

Pinka od najranijeg doba njegovog života prati gubitak njegova oca, stradalog u Drugom svjetskom ratu, što nam je u albumu najavljeno u pjesmi In the Flesh zvukom Njemačkog bombardera Štuka, u Filmu je to vidljivo i ranije kroz uvod When The Tigers Broke Free, part 1.

Mogli bi reći da je ta situacija dala prve temelje u zidu mladog Pinka toliko posredno, koliko je bilo i neposredno. Naime, može se pretpostaviti da je gubitkom supruga i oca svog djeteta Pinkova majka osvijestila krhkost života. U strahu od daljnjih gubitaka, svog sina je odgojila u strahu od gubitaka i povređivanja što su bili prvi temelji zida, no kako su oni došli od najranijeg vremena njegovog djetinjstva te temelje, odnosno prve cigle, ne mogu se pripisati Pinku.

Pink tek u kasnijem djetinjstvu postaje svjestan manjka očeve figure. To prikazuje kroz cijelu pjesmu Another Brick in the Wall, part 1, riječima:

*„Daddy's flown across the ocean
Leaving just a memory.
A snapshot in the family album.
Daddy, what else did you leave for me?
Daddy, what d'ya leave behind for me?
All in all it was just a brick in the wall.
All in all it was all just bricks in the wall.“¹*

Zapravo u cijeloj toj pjesmi bi se dalo iščitati i to da je očeva uloga ostala samo na svom na potencijalu. Uzevši u obzir da se Pink ne sjeća oca, ostaje pitanje koliko ga je zapravo izgubio, ako je očeva uloga ostala samo u svojem potencijalu.

Pretpostavka je da je njegov otac mogao biti protuteža majčinom prezaštitničkom odgoju i samim time spriječiti Pinkove temelje zida izgrađene dok ih on još nije bio

¹ Tata je letio preko oceana,
ostavio je samo uspomenu.
Fotografiju u obiteljskom albumu.
Tata, što si mi još ostavio?
Tata, što si još ostavio za mene?
Sve u svemu, bila bila je samo cigla u zidu.
Sve u svemu, sve je bilo samo cigla u zidu.

svjestan. No, bi li to zbilja bilo tako? Otac je u njegov zid mogao dodati svoj prilog „cigli u zidu.

U filmu oca upoznajemo kroz još dva dodana dijela koja nisu dio albuma, a to su: When The Tigers Broke Free, part 1 i When The Tigers Broke Free, part 2. Na taj način filmski prikaz omogućio je da upoznamo oca malo i bolje. U tim dijelovima očeva priča je priča o junaštvu, ali i manjku vrijednosti života u ratu:

*„And the Anzio bridgehead was held for the price
Of a few hundred ordinary lives.“²*

No, sama činjenica da je Pink upoznao svog oca samo kroz slike i dokumente koji su ostali iza njega (što se može iščitati iz When The Tigers Broke Free, part 2) govori u prilog tome da je uloga oca kao junaka, ali i figure oca kao potencijal ostao glorificiran, a time je i šteta koju je prouzročio manjak očinske figure ostavila veće razmjere štete u životu mladog Pinka:

*„And kind old King George sent Mother a note
When he heard that Father was gone.
It was, I recall, in the form of a scroll,
With gold leaf and all.
And I found it one day
In a drawer of old photographs, hidden away.
And my eyes still grow damp to remember
His Majesty signed with his own rubber stamp.
It was dark all around, there was frost in the ground
When the Tigers broke free.
And no one survived
From the Royal Fusiliers Company C.
They were all left behind,
Most of them dead, the rest of them dying.
And that's how the High Command*

² | Anzio most se održao po cijenu par stotina običnih života.

*Took my daddy from me.*³

„Otac je muški roditelj djeteta. U širem smislu, termin "otac" može se odnositi i na muške figure koje preuzimaju ulogu roditelja ili zaštitnika, uključujući očuhe, posvojitelje, kao i mentore i staratelje. U društvenom i kulturnom kontekstu, otac često igra ulogu u odgajanju djeteta, pružanju emocionalne i financijske podrške, kao i oblikovanju moralnih i etičkih vrijednosti djeteta“ (Stevanović, 2000: 491).

„Uloga oca u životu djeteta je izuzetno važna i ima dubok utjecaj na različite aspekte njegovog razvoja. Prisutnost i angažman oca pružaju emocionalnu podršku koja pomaže djetetu da razvije zdravu emocionalnu stabilnost i samopouzdanje. Djeca često gledaju svoje očeve kao uzore, kroz koje uče o društvenim normama, moralnim vrijednostima, radnoj etici i načinima suočavanja sa izazovima“ (Stevanović, 2000: 491).

„Angažirani očevi pozitivno utječu na kognitivni razvoj djece, što se odražava kroz bolje akademske rezultate i razvijene vještine u rješavanju problema. Uloga oca u socijalizaciji djece je ključna, jer kroz igru i komunikaciju djeca usvajaju vještine interakcije s drugima, poput pregovaranja, suradnje i rješavanja sukoba. Oni često potiču fizičku aktivnost djece kroz zajedničke sportske aktivnosti i igre na otvorenom, što pridonosi njihovom fizičkom zdravlju i motoričkom razvoju“ (Stevanović, 2000: 491).

„Podrška i priznanje od strane oca igraju značajnu ulogu u razvoju djetetovog samopouzdanja i samopoštovanja. Prisutnost i angažman oca pomažu djeci u razvoju njihovog identiteta i osjećaja pripadnosti, što je posebno važno u periodu adolescencije

³ Veliki, stari Kralj George
poslao je Majci pisamce
kad je čuo da tate više nema.
Koliko se sjećam, bio je to
jedan kićeni svitak
kojeg sam našao jednog dana.
Stare sam slike bacio, ali i dan danas
ovlaže mi oči kad se sjetim
potpisa Njegovog Veličanstva
i njegovog osobnog, gumenog pečata.
Rosa je pala i hvatao se mraz
kad su se Tigrovi otrgli
i nitko nije preživio
iz redova Kraljevske satnije C.
Sve su ih ostavili za sobom,
neke mrtve, ostale na umoru.
I tako je Vrhovno zapovjedništvo
meni uzelo tatu!

kada se identitet intenzivno formira. Sve ove dimenzije ukazuju na to da angažirani i brižni očevi imaju pozitivan utjecaj na sveobuhvatan razvoj svoje djece.

Ugrađujući u sebe očeva svojstva, preuzimajući njegove životne nazore, oponašajući njegovo ponašanje, dječak se razvija u muškarca: u zrelog, psihički zdravog društveno konstruktivnog muškarca, prvenstveno kada ima priliku da se identificira s takvim ocem. Dječaku ne treba samo intelektualno poistovjećivanje s ocem - kako to još misle protivnici prirodnog nazora o životu. Jednako ili još više - treba mu čuvstveno suživljavanje s ocem koji ima zdrav, prirodan i napredan stav prema ljudima i životu među njima. To je najveća vrijednost koju otac može dati svom sinu za put u samostalan život" (Stevanović, 2000: 491).

Koliko je rat ostavio veliki utisak u Pinkovom životu možemo naslutiti samim time što film počinje upravo u vojničkom rovu prikazujući očeve zadnje dane života kao i njegovu smrt u istom. Kroz film još će se puno puta vraćati na scene ili simbole rata, ranjavanja i smrti.

U cijelom filmu Pink se ne prikazuje u trenucima bombardiranja, ali se po tekstu pjesama albuma vidi da ih je proživio, kao i da je doživio strah kakav djeca proživljavaju u ratnim zbivanjima. U pjesmi "Mother" kojoj su tema upravo Pinkovi strahovi, prva strofa glasi „Mother, do you think they'll drop the bomb“.

Upravo o tome veoma detaljno svjedoči idući citat knjige *Pomozimo djeci stradaloj u ratu*: "Jedno od najčešćih doživljaja i iskustava u ratu i za odrasle i za djecu je strah. Rat je objektivno krajnje opasna prijetnja psihofizičkom integritetu djeteta, njegovih bližnjih i bliskih osoba, a potpuno je izvan i njegove kontrole i izvan njegove sposobnosti sučeljavanja s opasnošću. U stanju opće destrukcije mnogobrojni stresori atakiraju psihu djeteta, prijeteći patnjom i smrću. Dijete se boji za svoj vlastiti život, život svojih bližnjih, preplavljeno je strahom kad se oglasi uzbuna, kad padaju granate, kad se čuju zrakoplovi. Svaki takav traumatizirajući događaj, u djeteta izaziva snažnu reakciju straha, koji može biti toliko jak da potpuno zakoči cjelokupno djetetovo ponašanje i dovede do šoka ili emocionalne obamrlosti. I kad traumatski doživljaj prođe, djeca još dugo nose u sebi osjećaj tjeskobe i strah da će se nešto slično dogoditi." (Miharija i Leko Kolbah, 1994: 39).

Gubitak oca u ranoj dobi ima dubok utjecaj na razvoj osobnosti Pinka, što možemo objasniti kroz nekoliko psiholoških teorija. John Bowlby (1973) u svojoj knjizi

Attachment and Loss ističe kako rani gubitak roditelja može dovesti do nesigurnog stila privrženosti. Djeca koja prerano izgube roditelja često razvijaju osjećaj nesigurnosti i napuštenosti, što može rezultirati emocionalnim poteškoćama u odrasloj dobi. Kod Pinka, ova trauma oblikuje njegov stav prema svijetu, pridonoseći osjećaju izolacije i potrebe za izgradnjom "zida" koji ga štiti od daljnjeg povređivanja.

Freudova teorija psihoseksualnog razvoja, naročito koncept Edipovog kompleksa izložen u djelu *Tri eseja o teoriji seksualnosti* (1905), sugerira da je prisutnost oca ključna za razvoj superega, unutarnjeg moralnog vodiča. Odsutnost oca kod Pinka znači da se njegov superego nije mogao pravilno razviti, što dovodi do problema u formiranju identiteta, identifikaciji s tradicionalnim društvenim normama i suočavanju s autoritetima. Pinkova majka, preuzimajući ulogu jedinog roditelja, nesvjesno prenosi svoje strahove na sina, čime dodatno jača njegov osjećaj nesigurnosti i straha.

Ivan Jerković (2010: 45-47), u svojoj knjizi *Psihološki aspekti odrastanja*, detaljno raspravlja o posljedicama gubitka roditelja na emocionalni razvoj djeteta, naglašavajući kako takvi gubici mogu imati trajne posljedice na sposobnost formiranja zdravih međuljudskih odnosa u odrasloj dobi. Pinkov nedostatak očinske figure dovodi do dubokog osjećaja praznine i neispunjenosti, što oblikuje njegovo ponašanje i manifestira se na međuljudske odnose kroz njegov cijeli život.

3. Represija obrazovnog sustava

Pink upravo u školi doživljava svoje prve trenutke ponižavanja. U školstvu atmosfera reda, rada i discipline stvara plodno tlo za ubijanje individualnosti. Atmosfera gdje se nagrađuje poslušnost, u filmu se prikazuje tako što profesor nakon što ismije Pinka radi pisanja pjesama, poziva da se ponavlja za njim:

"What have we here laddy, mysterious scribbling's, a secret code?"

"No, poems, no less. Poems, everybody! [class laughs]"

"The lad recons himself a poet! [class laughs]"

"[Teacher recites] Money, get back, I'm alright Jack, keep your hands off my stack. [class laughs]"

"New car, caviar, four star day dream, I think I'll buy me a football team. [class laughs]"

"Absolute rubbish laddy! [smacks him] Get on with your work!"

"Repeat after me, An acre is the area of a rectangle, whose length is one furlong and whose width is one chain" ⁴

Slično se može vidjeti i u pjesmi *Another Brick in the Wall part 2*, kad u Pinkovoj mucu uzvikuje *"Wrong, Do it again!"*⁵

Tu nije važno je li gradivo razumljivo, važan je mir u učionici, dok individualnost stvara kaos i buku.

U filmu obrazovni je sustav prikazan kao tvornica kroz koju djeca marširaju kao vojska poslušnika, prolazeći kroz mašinu školstva, izlaze posjednuti na klupe s bezizražajnim licima, s maskama koje djecu čine u potpunosti bezličnima, te takvi s bezličnim maskama upadaju u mašinu za mljevenje mesa gdje postaju u potpunosti bezlični i sjedinjeni.

Sličnu stvar možemo vidjeti nešto kasnije u filmu kad Pink uzima svoj neonacistički oblik. Tada njegovi sljedbenici stupaju na isti način i poprimaju ista lica kakva dobivaju djeca u školstvu. Tu je iskazana kritika kako je atmosfera i forma škole jednaka onoj u diktatorskim društvima, gdje vlada jedan diktator, onaj koji postavlja kontrolu i poslušnici - oni koji ga pod svaku cijenu slušaju.

⁴ Što imamo ovdje, damo?
Tajanstvene bilješke?
Nekakve šifre?
Ne! Pjesme, ni manje ni više.
Dečko sebe smatra pjesnikom!
(Nastavnik recitira:) „Lovo, vrati se,
ja sam u redu, Jack
Makni ruke od mog odreska“ (razred se smije)
„Novi auto, kavijar, san snova
Mislim da će me kupiti nogometni tim“ (razred se smije)
„Apsolutno smeće!“ (ošamari ga) „Vrati se poslu!“
Ponavljajte svi za mnom:
"Jedna hipotenuza, ravna je kvadratu nad obje katete."

⁵ Krivo, ponovi!

Poznati refren „*We don't need no education. / We don't need no thought control.*”⁶ govori protiv dogmi u školama koje ne dopuštaju učenicima da razvijaju individualnost, vlastitu ličnosti, već ih sputava pravilima kojima se nastoji da svi postanu isti.

Nastavak iste pjesme jasno govori o tome kako je takva atmosfera „mračnog sarkazma“ u školstvu ostavila štetan trag u Pinkovom životu i potrebu da se dalje izolira od društva nastavljajući graditi svoj metaforički zid za koji vjeruje da će ga zaštititi od daljnjeg povređivanja:

*„Teacher leave them kids alone.
Hey! Teacher! Leave those kids alone!
All in all you're just another brick in the wall.
All in all you're just another brick in the wall.”*⁷

Nešto kasnije, možemo vidjeti da je Pink pokušao stvari sagledati i iz Profesorove perspektive:

*If they'd let me have my way I could have
Flayed him into shape.
But my hands were tied,
The bleeding hearts and artists
Let him get away with murder.
Let me hammer him today.*⁸

No, jasno je i ovdje vidimo Pinkovo zamjerenje profesoru i to u više točaka. Vidi se da je i dalje tu osjećaj poniženja koji mu je profesor usadio radi pisanja pjesama, vjeruje u to da je profesor bio empatičniji da bi ga uspio oblikovati u osobu koja se ne bi osjećala toliko stigmatizirano, i to radi svoje darovitosti.

⁶ Nama ne treba obrazovanje/ Nama ne treba kontrola misli.

⁷ Učitelju, ostavi djecu na miru.

Hej, učitelju, ostavi djecu na miru!

Sve u svemu, vi ste samo još jedna cigla u zidu.

Sve u svemu, vi ste samo još jedna cigla u zidu.

⁸ Da su mi dopustili da bude po mome,

mogao sam ga uobličiti.

Ali ruke su mi bile vezane,

Meka srca i umjetnici

dopustili bi mu da se izvuče za ubojstvo.

Dajte da ga danas zatučem!

I naravno, s nastavkom gdje moli vrijeme nasamo s profesorom da ga čekićem dovede u red, simbolika koju kasnije vidimo kod fašističkog Pinka, što nam potvrđuje kako Pink vidi i kritizira školu kao fašističku instituciju.

„Usvajanje socijalnih i kulturnih obrazaca ponašanja djeteta bitno ovisi o dinamici školskog okruženja. Uvažavanje dječje osobnosti, od roditelja i učitelja, stvara osjećaj sigurnosti i povjerenja te općenito utječe na napredak i cjelovit dječji razvoj. Suradnički odnosi između učenika, učitelja i roditelja bitan su element u procesu socijalizacije i stjecanja kompetencija. Kvalitetna komunikacija među učenicima, učiteljima i roditeljima odraz je brige društva, prvenstveno obitelji i škole, za cjelovit razvoj dječje osobnosti” (Valjan Vukić, 2006: 23).

Učitelji i roditelji često smanjuju komunikaciju s djecom, posebno u izražavanju emocija, što može dovesti do osjećaja neshvaćenosti kod djece i neprilagođenog ponašanja. U tim situacijama, učitelji trebaju pružiti podršku i razumijevanje, umjesto da ignoriraju potrebe svojih učenika (Previšić, 1999).

"Osjećaj povjerenja i potpore između učenika, učitelja i roditelja temelj je uspostave partnerstva, dok njihov nedostatak rezultira rizičnim ponašanjem" (Valjan Vukić, 2006: 45).

Škola igra ključnu ulogu u formiranju Pinkovog zida, predstavljajući sustav koji potiskuje individualnost i kreativnost. Albert Bandura u svom radu *Social Learning Theory* (1977) objašnjava kako djeca uče ponašanja i stavove promatrajući odrasle figure i autoritete. U Pinkovom slučaju, škola je mjesto gdje se suočava s represivnim autoritetom, što ga potiče na daljnju izolaciju. U školi, Pink je prisiljen potisnuti svoju kreativnost i prilagoditi se normama koje ga sputavaju, čime se dodaje još jedna cigla u njegov zid.

Roger Waters kroz tekstove pjesama poput "Another Brick in the Wall, Part 2" kritizira školski sustav koji ne potiče kritičko razmišljanje i individualnost, već promovira konformizam i poslušnost. Ovaj sustav, kako Waters prikazuje, oblikuje djecu u bezlične individue, što simbolizira scena u kojoj djeca marširaju kroz školu s istim maskama na licima, bez osobnosti.

Gordana Varošaneć-Škarić (2002: 127-135) raspravlja o negativnim posljedicama autoritarnog obrazovnog sustava, ističući kako takav pristup može ugušiti kreativnost i emocionalni razvoj učenika. Pinkovo iskustvo u školi odražava doživljaj upravo takve vrste represije, gdje je individualnost potisnuta u korist prilagođavanja kolektivnim normama.

4. Majčina prezaštićenost i utjecaj na emocionalni razvoj

„Momma loves her baby, and daddy loves you too.

And the sea may look warm to you babe,

And the sky may look blue.

Ooooh babe

*Ooooh baby blue.*⁹

Citirani ulomak iz pjesme *The Thin Ice* na prvi pogled je nježan, umirujući, uglazbljen čini savršenu uspavanku za dijete; no kad se malo pozornije pogleda ili uđe samo malo dublje uočavamo česticu „may“ tj „možda“ (I more možda izgleda toplo tebi / i nebo možda izgleda plavo.), što se može tumačiti i na takav način da je u najranijim trenucima Pinkovog života postojalo suptilno zastrašivanje, od opasnog nepoznatog svijeta koji vreba tamo negdje. Riječ čime „možda“ ubacuje sumnju tom krhkom biću u ono što ono vjeruje da zna, ponajprije jer u rečenicama nerijetko uz možda dolazi i „ali“, što se može prepoznati u tekstu koji nastavlja s riječima: „Ooooh babe/Ooooh baby blue“, čime se aludira na: „ali mama ipak zna (bolje)“. U istoj pjesmi nešto kasnije se lirski subjekt više ne obraća malom Pinku nego odrasloj osobi koju upozorava na opasnosti modernog života, „If you should go skating/On the thin ice of modern life“¹⁰ s nešto kasnijim nastavkom „Don't be surprised when a crack in the ice/Appears under your feet.“¹¹ U pjesmi se mijenja i dinamika pjevanja pa se tako gubi ona početna nježnost u glasu, koja prelazi u cinizam pri izvođenju. Već se na

⁹ Mama voli svoje zlato, a voli te i tata,
i more ti možda djeluje toplo, zlato,
a nebo je plavo.

Ali, o, zlato,
ali, o, zlato drago.

¹⁰ ako kreneš na klizanje tankim ledom modernog života

¹¹ Ne budi iznenađen kad ti se pukotina u ledu
Pojavi ti ispod nogu.

samom uvodu albuma/filma pojavljuje njezin pomalo prikriiven utjecaj u zadavanju temelja Pinkovog metaforičkog zida.

Nedvojbeno i razumljivo je da je majka Pinka htjela zaštititi, posebno s obzirom na činjenicu da je vjerojatno zbog gubitka supruga u ratu postala svjesna krhkosti života i dobila potrebu da ono što joj je preostalo, svog sina, „stisne“ u svoju zaštitu malo jače.

Lik majke nije u albumu vremenski toliko zastupljen koliko je zapravo majčina uloga upečatljiva i važna upravo za izolaciju koju je Pink tijekom albuma/filma izgradio. Uloga majke se, osim u *The Thin Ice* pojavljuje u svega još dvije pjesme, a to su *Mother* i *The Trial*.

Riječi pjesme *Mother* iz albuma *The Wall* mogu se dovesti u vezu s Freudovim¹² konceptom zaštitničke i kontrolirajuće majke koja je centralna tema njegovog rada *O psihopatologiji svakodnevnog života* (1901). Freud je u ovom radu istaknuo kako pretjerana zaštita i emocionalna kontrola roditelja, osobito majke, može negativno utjecati na razvoj djetetove autonomije i slobode, stvarajući emocionalne blokade koje otežavaju individualni razvoj. To su riječi koje su na neki način uglazbile Freudov najpoznatiji rad.

“Mamma’s gonna make all your nightmares come true,
mamma’s gonna put all of her fears into yo
Mamma’s gonna keep you right here under her wing,
she won’t let you fly,
but she might let you sing”¹³

Majka kao da je svjesna da skrivajući sina od vanjskog svijeta ubacuje u njega svoje osobne strahove, no je li svjesna da ga time ugrožava? Ili to ne vidi, jer je zadovoljena osjećajem kontrole koju je na taj način dobila kroz ulogu zaštitnika.

S odrastanjem Pinka majka mijenja subjekte straha, pa se sad Pinku više ne skreće pažnja strahom na „njih“ i na one koji su izazvali rat i time mu uzeli očinsku figuru, na

¹² Sigmund Freud, *O psihopatologiji svakodnevnog života* (1901)

¹³ Mama će sve tvoje more pretvoriti u javu.

mama će ti uliti sve svoje strahove.

Mama će te čuvati baš tu, pod svojim krilom.

Neće ti dati da poletiš, ali i možda ti dopusti pjevati.

opasan svijet koji mu prijete, već sad se pažnja skreće i na „nju“, dakle na jedinu ženu koja mu je bitna u životu, onu koja joj prijete preuzimanjem kontrole nad njim. S napredovanjem pjesme, iako se ton ne mijenja, mijenja se dinamika majčine uloge, ona tu više nije da bi upozorila, već ona tu počinje s potpunom kontrolom nad njegovim životom: „ona će naći dobru djevojku za njega, čekat će ga dok se ne vrati noću, saznat će gdje je bio i čak će svoju ‘bebu’ održavati zdravom i čistom“. Ovime pokazuje kako ga ona vidi kako biće koje se ne zna brinuti o sebi, pa će ona to činiti (pošto ona zna bolje). Ona ga naprosto ne pušta da odraste, jer tako ga posesivno zadržava za sebe.

Emocionalno to i uspijeva što je prikazano u filmu u dijelu gdje počinje pjesma Mother. Kad ne uspijeva dobiti ženu na telefon, on liježe grleći jastuk, gdje scena prelazi u Pinka u zagrljaju njegove majke. U obje scene je u istom položaju – simboličan prikaz kako je u majčinom zagrljaju najsigurnije. Slična stvar se primjećuje u dijelu The Trial, koji je Pinkovo osobno suđenje sebi, znači tu uloge svjedoka suđenja nisu osobe iz Pinkovog života osobno, već njegova projekcija istih.

Majka koju projicira Pink, jedina je od personifikacija koje svjedoče, a da nije negativno nastrojena prema njegovoj personi. Za razliku od projekcije profesora i one njegove sad već bivše supruge, projekcija majke govori:

„Baaaabe!

Come to mother baby, let me hold you in my arms.

M'Lord I never wanted him to get in any trouble.

Why'd he ever have to leave me?

Worm, your honor, let me take him home.“¹⁴

U ovom dijelu postaje vidljivo da ga je majka uspjela napraviti emocionalno ovisnim o sebi i da ga je uvjerala da se on bez nje ne zna sam brinuti o sebi, ona mu je potrebna da bi on bio dobro.

U filmu se, uz veoma jaki tekst i vokal, stvaraju i veoma jake vizualne slike koje to potkrjepljuju, majka u scenu ulijeće u obliku borbenog aviona u spas svom malom

¹⁴ Zlaaaato!!!

Dođi majci, daj da te držim u naručju.
Nikad nisam htjela da uđe u neprilike.
Zašto je uopće morao otići od mene?
Časni crve, dajte da ga vodim kući.

djetetu, da bi ga kao bebu ljuljala i obgrlila, grleći ga njene ruke se transformiraju u zid koji ga okružuje - ilustrirajući da zapravo zaštita koje je bila namjena tog zida od svijeta i čiji je temelj odgojem postavila majka, je isto ono što ga je na koncu uništilo.

Neki ljudi, posebno oni s nezrelim osobnostima, imaju nesvjesnu čežnju za sigurnošću i zaštitom koju simbolizira majčin uterus. Ova želja za povratkom u stanje potpune sigurnosti ponekad dovodi do ponašanja koja nalikuju djetinjastim reakcijama na stresne situacije. Takve osobe nikada nisu u potpunosti razvile otpornost na vanjske izazove, što može biti povezano s određenim psihološkim poremećajima (Nikolić, 1996).

Odnos između Pinka i njegove majke ključan je za razumijevanje njegovog emocionalnog razvoja i izgradnje zida. Sigmund Freud, u djelu "Totem i tabu" (1913), detaljno raspravlja o ulozi majke u razvoju djeteta, posebice u kontekstu Edipovog kompleksa. Majčina prezaštićenost, koju vidimo u pjesmama poput "Mother", sprječava Pinka da se razvije u samostalnu osobu. Umjesto toga, majka ga svojim strahovima i nesigurnostima čini emocionalno ovisnim, dodatno jačajući njegovu potrebu za izolacijom. Freud bi mogao tvrditi da majka, iako nesvjesno, koristi Pinka kako bi ispunila svoje emocionalne potrebe, sprječavajući ga da se osamostali i preuzme kontrolu nad vlastitim životom. U pjesmi "Mother", stihovi poput "Mama's gonna keep you right here under her wing, she won't let you fly but she might let you sing" jasno pokazuju ovu dinamiku.

Prema Poljaku (2002), pretjerana roditeljska zaštita može imati negativne posljedice, uključujući razvoj nesigurnosti i nesposobnosti djeteta da se suoči s izazovima. Pinkova majka, kroz svoju ulogu zaštitnika, simbolizira upravo taj obrazac ponašanja, što dovodi do emocionalne krhkosti i nesposobnosti suočavanja s gubicima.

5. Odnos sa suprugom kroz projekciju majčinskog straha

„Mother, do you think she's good enough -- for me?

Mother, do you think she's dangerous -- to me?

Mother, will she tear your little boy apart?

*Ooooh aaah. Mother, will she break my heart?*¹⁵

Ovo je dio pjesme s kojom je uloga Pinkove žene uvedena u priču. Taj dio pjesme stvara veoma plodno tlo u promišljanju njihovog bračnog odnosa.

Lik Pinkove žene javlja se u pjesmi koja pomalo nalikuje na pokušaj uglazbljenja Freudovog djela. To je pjesma u kojoj je evidentno kako Pinkova majka u njega sije svoje strahove, pa možda i ne bi trebalo čuditi da upravo i njegov prvi stav o njoj u filmu dolazi s negativnim propitkivanjima i predviđanjima. „je li dovoljno dobra“, „je li opasna za mene“, „hoće li mi slomiti srce“. On je ušao u taj brak s već unaprijed negativnim stavom prema njemu, pa ne bi bilo baš potpuno nepravedno tvrditi kako se je u tom braku potrudio da se predviđanja ispune. U filmu imamo priliku svjedočiti kako se ona trudi održati odnos između njih, dok ga on odbija (radije gleda televiziju nego što prihvaća njezin trud da ga zavede).

U filmu se može primjetiti da ona je ta koja prvi puta izgovara rečenicu „Is there anybody in there¹⁶?“ čiji će revers kasnije Pink ponavljati kad shvati da je izgradio preveliki zid iz kojeg ne zna kako bi više izašao, radi se o rečenici „Is there anybody out there?“¹⁷. To nam govori da je ona zaista imala potrebu za njim, pokušala mu se obratiti, no on se emotivno bio skrivao s druge strane gdje je smatrao da je na sigurnom. U filmu se upravo o takvim pokušajima komunikacije govori na samom kraju albuma/filma u pjesmi Outside the Wall:

„The ones who really love you

Walk up and down outside the wall.“

...

„And when they've given you their all

Some stagger and fall, after all it's not easy

*Banging your heart against some mad bugger's wall.“*¹⁸

¹⁵ Majko, misliš li da je dovoljno dobra - za mene?

Majko, misliš li da je opasna - za mene?

Majko, hoće li ona rastrgnuti tvoga dečka?

O, o, majko, hoće li mi slomiti srce?

¹⁶ Ima li nekoga unutra?

¹⁷ Ima li nekoga vani?

¹⁸ Oni koji te zaista vole

Hodaju gore - dolje izvan zida.

...

Naravno, valja uzeti u obzir i Pinkov životni stil rock zvijezde koji ilustrira u pjesmi „Young Lust“ , u kojoj jasno daje do znanja da mu treba „prljava žena“ tj „prljava cura“, za zabavu kako bi se osjećao kao pravo muško.

Uzimajući u obzir pjesmu s kojom je suprugu uveo u priču i to da je ušla u nju praćena sjenom straha od toga da će ga povrijediti i nastavljajući vizualnim dizajnom animiranog lika koji predstavlja njegovu ženu kao kombinaciju prelijepog cvijeta koji ga privlači izvodeći na njemu određenu vrstu vaginalne manipulacije, koji prelazi metamorfozom u oblik bogomoljke i zmaja koja ga proždire, pošteno je pretpostaviti da joj možda nikada nije dozvolio da mu se emotivno previše približi jer to obično ne dopuštamo onome što nas plaši.

U pjesmi One of My Turns, tugaljivo opisuje priču kako se njihova ljubav gasi:

*„Day after day love turns gray
Like the skin on a dying man.
And night after night we pretend it's all right.
But I have grown older, and
You have grown colder, and
Nothing is very much fun any more.“¹⁹*

Već idućeg trenutka čujemo agresivniji glas vokala i agresivniji tekst od onog s početka pjesme i možemo zaključiti da se u pjesmi radi o tome kako svoju frustraciju prema ženi projicira na „groupie“ djevojku koju je „trebao“ u prethodnoj pjesmi. Sam naziv pjesme projicira da ovo nije izolirani slučaj, nego tek „jedan od njegovih trenutaka“ koji nam zajedno s detaljem iz pjesme „Don't Leave me Now“ kaže:

*„How could you go?
"When you know how I need you*

A kad ti daju sve svoje,
neki posrnu i padnu, jer na kraju nije lako
udarati svojim srcem o zid nekog jadnog luđaka.

¹⁹ Dan za danom ljubav naša sve je bljeđa,
poput kože umirućeg.
I svake noći pravimo se da je sve u redu,
ali ja sam sve stariji,
a ti si sve hladnija
i ništa nam više nije posebno zabavno.

*To beat to a pulp on a Saturday night.*²⁰

Postavlja se pitanje je li ona zapravo imala kakvog drugog izbora osim otići?

Nesumnjivo je da je odlazak supruge bio zadnja cigla u zidu njegovog izoliranja od svijeta. Po svemu sudeći, svijet mu se raspao kad je shvatio da se dogodilo sve ono čega se pribojavao. U njegovom osobnom osjećaju napuštenosti, gdje činjenica da je on zapravo taj koji je uzrokovao bol postaje nevažna.

Budući da su se ispunili svi njegovi strahovi i odgojem potaknute slutnje, Pink se odlučuje potpuno otuđiti, osjeća se emotivno ranjen te smatra da, zatvori li zid do kraja, ubaci li onu zadnju ciglu, bol bi mogla oslabiti. Iza tog zida on ne treba nju, koja ga je izdala i koja nije ostala s njim usprkos svemu, on ne treba više nikoga, jer ionako smatra da su ga svi samo povrijeđivali.

„No! Don't think I'll need anything at all.

All in all it was all just bricks in the wall.

*All in all you were all just bricks in the wall.*²¹

Na suđenju samom sebi možemo primijetiti da počinje uviđati svoju ulogu u raspadu braka, shvaća da je zapravo on bio taj do kojeg ona nije mogla prodrijeti, no unatoč tome ona je i dalje u obliku „strašne bogomoljke“ i Pink dalje ima strah od nje.

Da je strah od povređivanja i napuštanja utemeljen odgojem, vidimo u filmu kada nakon njegove verzije „ženinog svjedočenja“ u scenu ulijeće majka, kako bi ga obranila „ona koja ga nije trebala pustiti iz zagrljaja“. Tu je zadnju puta istaknut Pinkov veoma izražen Edipov kompleks. S obzirom na to, njegova žena nije mogla biti dobra poput majke, nije ga mogla „zaštiti poput nje“ i baš kao što je majka bila ostala bez muškarca u njezinom životu, Pinku je od samih temelja, kroz usađeni strah od napuštanja, bilo suđeno isto. Pinkov odnos sa suprugom dodatno komplicira njegov već narušen emocionalni svijet. Freudova teorija Edipovog kompleksa može se primijeniti na Pinkov odnos sa ženom, gdje on projicira svoja očekivanja i strahove koje je usvojio od majke.

²⁰ Kako si mogla otići?

Kad znaš koliko mi trebaš
da te isprebijam u subotu navečer do stanja kaše.

²¹ Ne! Mislim da mi ne treba ništa.

Sve u svemu, to su samo bile cigle u zidu.

Sve u svemu, bila si samo cigla u zidu!

U pjesmi "Mother", Pink otvoreno ispituje majku je li njegova žena "dovoljno dobra" za njega, što ukazuje na njegovu nesposobnost da se osamostali od majčinog utjecaja. Ova dinamika pokazuje kako Pinkove neizvjesnosti i strahovi iz djetinjstva oblikuju njegovu percepciju partnerskih odnosa i kako te nesigurnosti utječu na njegovu sposobnost da izgradi i održi zdravu vezu.

Ovdje se može uključiti teorija projekcije, kako ju je razvio Carl Gustav Jung (1921) u "Psychological Types", gdje Pink projicira svoje unutarnje konflikte na suprugu. On nesvjesno sabotira njihov odnos, vodeći ga prema neizbježnom kolapsu. U filmu vidimo kako se Pink sve više povlači u sebe, dok njegova supruga pokušava održati njihov odnos, ali na kraju odustaje, što dodatno doprinosi njegovom osjećaju napuštenosti i izolacije.

Dubravka Miljković i Majda Rijavec (2004) u radu "Psihologija braka i obitelji" navode kako neispunjena očekivanja u bračnim odnosima često proizlaze iz nesvjesnih projekcija iz djetinjstva. Pinkov odnos sa suprugom reflektira njegove nerazriješene konflikte s majkom, što dovodi do nemogućnosti uspostavljanja zdravog i ravnopravnog partnerskog odnosa.

6. Osamljenost i neuspjeli pokušaji komunikacije

Iako simboli neuspostavljenog poziva prate film od samog početka, ujedinjuju se u konstantnu temu i emotivnu atmosferu u trećem dijelu filma/albuma.

Telefon i propušteni poziv se javljaju u više pjesama i u mnogim scenama, pokazujući da u cijelom filmu nijednom poziv ne biva uspostavljen tamo gdje je upućen. Simbolika je to otuđenosti i neuspješnosti toga da se dopre do nekoga i da mu se prenese poruka.

Kad uspostavimo komunikaciju na daljinu osjećamo olakšanje, jer iako smo osamljeni (sad već i generacijski), kad čujemo taj „halo“ više nismo sami, bar ne emotivno. Osjećaj da ako zatrebamo nekoga i on će se javiti - u našem životu je veliki blagoslov. Samim time osjećamo neopisivu bol kad tu utjehu ne možemo dobiti. Osjećajući usamljenost, pokušavamo ostvariti povezanost i ako to ne uspijemo, doživljavamo bol.

Da bismo se sakrili i pobjegli od boli dižemo emotivne zidove, koji nas još više izoliraju od ljudi, te utvrđuju cikličnost tog osjećaja prokletstva. Postali smo društvo koje je građenje zida dovelo u savršenstvo, pa sad kad nekog želimo upoznati prvo odemo na „društvenu mrežu“ i proučimo njegov zid:

„I have seen the writing on the wall.

Don't think I need anything at all.“²²

Kad se osjećamo osamljeni ostavimo poruku na zid i možda netko naiđe tko će je pročitati i doživjeti. Naša poruka tako biva prenesena, iako ne usmjerena nikome. No ostavili smo trag s nadom da će nekome biti stalo, i tu nadu uzimamo kao dovoljnu utjehu.

Uz Pinkov osjećaj osamljenosti nedvojbeno je povezan izgubljeni potencijal oca, ono što mu je postavilo prve cigle u njegovom zidu. To je u filmu prikazano kao prvi neostvareni poziv koji se javlja već u pjesmi „In the flesh?“. Poruka Pinkovog oca nije prenesena, komunikacija između oca i Pinka je prekinuta prije nego li je počela i više se nikad neće uspostaviti. Otac tako postaje prva osoba koja je napustila Pinka. Kroz odgoj gdje se Pinka navelo na mišljenje kako mu je potrebna zaštita od svijeta, otac ga je prvi izdao, odnosno on prvi nije bio tu kada mu je bio potreban. Taj osjećaj praznine može se prepoznati u pjesmi Another Brick In The Wall, part 1, u tekstu i vizualno. Otac je ostao ideja: onaj simbol zaštite i potpore, kao i očinske topline za kojom je Pink imao potrebu (vidimo u djelu filma gdje prima za ruku tuđeg oca, kao i u dijelu s pjesmom Vera, gdje u masi pokušava naći svog oca), a koja je kod njega izostala. Da bi navedeno mogao kompenzirati, on je krenuo ciglu po ciglu graditi zid.

Drugi propušteni poziv uvodi u pjesmu Mother. Pink u trenutku osamljenosti zove ženu, no poziv odzvoni do kraja, a nitko se ne javi. Unutar njegove osamljenosti kroz riječi pjesme iščitavamo mješavinu straha i nesigurnosti:

„Mother, do you think they'll drop the bomb?

Mother, do you think they'll like this song?

Mother, do you think they'll try to break my balls?

²² Vidio sam natpis na zidu.

Ne, mislim da mi ne treba ništa.

*Ooooo. Mother, should I build the wall?*²³

Osjećajući se ranjivo, poput djeteta traži zaštitu u majci. Film to prikazuje u scenama kojima noću ide njoj u krevet kad ga probude noćne more. Majka je tijekom odrastanja bila njegov jedini zaštitnik, tako ju je on vidio, ali i ona je imala potrebu zaštititi ga od svih „zala odraslog i modernog svijeta“. Ironično, koliko god je od nje tražio utjehu od njegovih strahova; što radi kontrole, što radi vjerovanja da ga tako štiti, ona mu je iste i utisnula u podsvijest:

„Mamma's gonna make all your nightmares come true.

Mamma's gonna put all of her fears into you.

Mamma's gonna keep you right here under her wing.

*She won't let you fly, but she might let you sing.*²⁴

"Ta zanimljiva tema Edipovog kompleksa, kojeg je prvi definirao Sigmund Freud²⁵, jako je izražena u ovom filmu." On je osamljen, želi i ima potrebu da njegova žena odagna taj osjećaj, a kad mu ta potreba nije ispunjena (kroz propušteni poziv) on se obraća majci za utjehu. Tijekom pjesme u filmu vidimo da mu žena ipak želi pružiti pažnju kao što i istu treba, no on je odbija primiti i pružiti, što možemo primijetiti iz scena kad Pink odbija ženino zavodjenje radi gledanja televizije kao i nešto kasnije kad mu se obraća i postavlja pitanje „Is there anybody in there?“ pokušavajući doprijeti do njega, ali je on ignorira. Nakon ovog zadnjeg dijela, Pink se obraća majci sa svojom nesigurnosti oko odabira žene:

„Mother, do you think she's good enough -- for me?

Mother, do you think she's dangerous -- to me?

Mother, will she tear your little boy apart?

*Ooooh aaah. Mother, will she break my heart?*²⁶

²³ Majko misliš li da će baciti bombu?

Majko misliš li da će im se svidjeti pjesma?

Majko misliš li da će me probati slomiti?

Majko, bih li trebao izgraditi zid?

²⁴ Mama će sve tvoje more pretvoriti u javu.

Mama će ti uliti sve svoje strahove.

Mama će te čuvati baš tu, pod svojim krilom.

Neće ti dati da poletiš, ali možda ti dopusti pjevati.

²⁵ Sigmund Freud, Tumačenje snova (1899).

²⁶ Majko, misliš li da je dovoljno dobra za mene?

Majko, misliš li da je opasna za mene?

Majko, hoće li ona rastrgati tvog malog dječaka?

Na što slijedi majčin odgovor:

„Mama's gonna check out all your girlfriends for you.

Mama won't let anyone dirty get through.“²⁷

I samim time nam daje zaključiti da je njegova žena u njegovom umu samo nastavak onoga što je majka trebala biti, a kako ona to ne uspijeva, Pink joj zamjera. On neprestano svoje emotivne potrebe seli čas na majku, čas na ženu, ulazeći tako u beskonačnu petlju. Gubeći se u toj migraciji između njegove „dvije žene“, on ostaje izgubljen i sam, što opet kroz simboliku diskretno vidimo u filmu s izlaskom iz pjesme „Mother“. Slušalica nije poklopljena, što znači da sad, osim što više ne upućuje poziv, isti ne može (ili ne želi) ni primiti, jer on izgubljen gubi želju za kontaktom. Kao da mu se isti čini prebolan i prekompliciran. Ni majka ni žena mu više ne pašu kao zaštita od te emocije, pa kao isprobanu opciju on ubacuje još pokoju ciglu u zid, radi potrebe da se sakrije na sigurno.

Idući propušteni poziv dolazi odmah po završetku pjesme „Mother“. Tu on naslućuje da je fizički i emocionalno izgubio ženu i da ga je ostavila radi drugog muškarca kad mu telefonska operaterka kaže se na dani broj ne javlja njegova žena, već da se javlja muškarac koji potom poklapa slušalicu. Tehnički, on na taj način dobiva poruku, iako poziv s osobom koju je zvao nije uspostavljen. Odlazak njegove žene ovdje postavlja zadnju ciglu u njegovom zidu, i to možemo vidjeti kroz predivnu animaciju u filmu koja slijedi iduću pjesmu Empty Spaces:

"What shall we use to fill the empty spaces

Where we used to talk?

How should I fill the final places?

How should I complete the wall?"²⁸

Ooooh aaah. Majko, hoće li mi slomiti srce?

Na što slijedi majčin odgovor:

²⁷ Mama će provjeriti sve tvoje djevojke umjesto tebe.

Mama nikome prljavom neće dopustiti da prođe."

²⁸ Čime ćemo popuniti prazna mjesta

gdje smo nekada pričali?

Kako da popunim to zadnje mjesto?

Kako da završim zid?

U pjesmi koja se nadovezuje na nju zapravo nabraja sve one divne stvari koje su dostupne za novac, no to su prazna iskustva ako su ljudi prazni, one koje će zaokupiti, ali ne i ispuniti:

*"Shall we buy a new guitar?
Shall we drive a more powerful car?
Shall we work straight through the night?
Shall we get into fights?"²⁹*

Navodi i ono što će se pojaviti kao destrukcija ako opisana zaokupljenost ne pomogne:

*"Do tours of the east? Contract diseases?
Bury bones? Break up homes?
Send flowers by phone?
Take to drink? Go to shrinks?
...
But never relax at all
With our backs to the wall."³⁰*

Klimaks otuđenja od svijeta dolazi u pjesmi „Another brick int he wall, part 3“ gdje Pink kroz agresivne scene u svojim mislima odvrti sve situacije i osobe koje su bile cigle od kojih je on digao svoj metaforički zid. Upravo vizuala iz ove pjesme potvrđuje slutnju da je telefon snažan simbol u filmu jer se u samo 1:20 minuta pojavljuje čak 5 puta.

Pink je svjesno digao zid, znao je zašto ga diže i zašto želi izolaciju. Naprosto je odustao od borbe za pažnjom, „ako ona nije bogom dana čemu da forsira“. Pozdravio se sa svijetom u pjesmi Goodbye Cruel World koja bi lako mogla biti protumačena kao oproštajna poruka prije suicida.

²⁹ Hoćemo li kupiti novu gitaru?
Hoćemo li voziti moćniji auto?
Hoćemo li raditi cijelu noć?
Hoćemo li ulaziti u sukobe?

³⁰ Putovati na istok? Zaraziti se bolestima?
Sahranjivati kosti? Rušiti domove?
Cvijeće slati telefonom
Opijati se? Odlaziti psihijatrima?

...
Nikada se ne opustiti
leđima okrenutim zidu.

Pjesma koja potom slijedi jedna je od najjačih pjesama s tematikom zida i to zbog opisa načina na koji zid stvara jaz između ljudi. U pjesmi "Hey You" svi simboli iz naslova savršeno su ujedinjeni u ovu pjesmu odijeljenu na četiri dijela. Ono što se u njoj čuje je obraćanje jedne osobe, pa svemu sudeći Pinkove žene koja pokušava doprijeti do njega.

*"Hey you, out there in the cold
Getting lonely, getting old
Can you feel me?*

...

*Hey you out there on your own
Sitting naked by the phone
Would you touch me?
Hey you with you ear against the wall
Waiting for someone to call out
Would you touch me?"³¹*

Treći dio je više narativni i govori o tome kako je prekasno, da je on podigao toliki zid da se ne može doprijeti do njega:

*" The wall was too high as you can see.
No matter how he tried he could not break free."³²*

³¹ Hej ti, vani na hladnom,
Koji postaješ osamljen, stareći,
Osjećaš li me?

...

Hej, Ti, posve sam,
Koji sjediš nag pokraj telefona,
bi li me dodirnuo?
Hej ti, uhom naslonjen na zid,
čekajući da te netko dozove,
bi li me dotaknuo?

³² Zid je bio previsok, kao što vidiš.
Koliko je god pokušavao, nije ga se uspio osloboditi.

Na kraju se može prepoznati njegov očaj i osamljenost, u njemu ima osjećaja gorčine prema onima koji su "vani", no unatoč tome on ih uporno pita za pomoć jer je i sam svjestan da je zaglavio na ovom "mjestu", u ovom stanju:

*Hey, you!
Out there on the road,
Always doing what you're told.
Can you help me?*

*Hey, you!
Out there beyond the wall,
Breaking bottles in the hall.
Can you help me?³³*

„Is There Anybody Out There?“³⁴ je pjesma u kojoj opisuje trenutak u kojem shvaća da je sagradio previsoki zid kojeg sad ne može prijeći. Scena u filmu u kojoj Pink sjedi gol i gleda u taj zid kojeg ne nazire kraj i u kojem se on izoliran od vanjskog svijeta suočava sam sa sobom i svojom ranjivošću.

Pink počinje shvaćati da je radi zida izgubio veze s vanjskim svijetom. U pjesmi „Nobody home“ više i ne očekuje povezanost sa svijetom izvan zida:

„I've got amazing powers of observation.

*And that is how I know
When I try to get through
On the telephone to you
There will be nobody home.“³⁵*

³³ Hej, ti, vani na putu,
koji uvijek radiš što ti kažu,
možeš li mi pomoći?

...

Hej, ti iza zida
koji razbijaš boce po dvoranama
možeš li mi pomoći?

³⁴ Ima li koga vani?

³⁵ Imam zapanjujuće moći zapažanja
i zbog svega toga znam
da kad pokušam telefonom doprijeti do tebe
nikog neće biti doma.

U istoj vizualizaciji pjesme Pink se metamorfozom vraća u mladog Pinka (onog iz školskih klupa) koji se pojavljuje kako bi istražio pustoš koju je njegova odrasla verzija stvorila u trenucima kad se odlučila odvojiti od svijeta. Do kulminacije istraživanja dođe kad odluči pogledati „ispod površine“ što je slikovito prikazano tako što ulazi u podzemni tunel koji simbolično vodi u prostoriju nalik napuštenoj vojnoj bolnici, te u njoj nalazi na najavu sebe u izluđenoj neonacističkoj fazi. To malog Pinka preplaši te on užasnut pobjegne.

Već i prije kroz filmski prikaz pjesme „Nobody home“ vidimo da se Pinkova ličnost razdijelila na dva dijela, onu nevinu koja se trudi izvući iz svega, koja istražuje gdje su stvari krenule loše i onu koja u sebi još ima poriv za autodestrukcijom. No, u pjesmi Comfortably Numb tu Pinkovu podvojenost možemo vidjeti kroz otuđenog i predoziranog Pinka, kao i kroz malog Pinka kojeg pratimo kroz filter sjećanja određenih trenutaka iz njegove faze dječastva. Cijelu atmosferu filma prate simboli smrti, pa tako i sjećanje na situaciju kad je našao bolesnog štakora i htio mu pomoći da se oporavi, ali štakor naposljetku umire. Potom kroz filmski prikaz vidimo povorku mrtvih, pa je tako u njoj njegov otac koji mu simbolično pokazuje da je sad i štakor na istom mjestu, vidimo očeve suborce, profesora, liječnika, ali i njegovu majku. Na taj način nam prvi put jasno daje do znanja da ona možda više nije živa.

I Pink je u ovom dijelu na rubu da se priključi toj povorci, u pjesmi objašnjava kako je naprosto njemu ponestao smisao života.

„There is no pain you are receding.

A distant ship, smoke on the horizon.

You are only coming through in waves.

Your lips move but I can't hear what you're saying.“³⁶

...

„I can't explain, you would not understand

This is not how I am.

³⁶ Nema boli, uzmičeš.

Udaljeni brod, dim na horizontu.

Dolaziš samo u valovima

Usne ti se miču, ali ne čujem što govoriš.

*I have become comfortably numb.*³⁷

Ono što u toj pjesmi prekida tu neku ugodnu melankoliju u kojoj se u Pinkovoj priči lako uljuljamo i osjetimo ugodnu umrtvljenost, činjenica je ga njegovi menadžeri i producenti nalaze i na silu krpaju, da bi ga osposobili za nastup.

Nakon ove pjesme Pink se izdigne na neprirodan način u ulogu neonacističkog lidera te do pjesme „Stop“ se atmosfera osamljenosti i ranjivosti gube.

U dijelu filma s pjesmom „Stop“, Pink je još jednom psihičkom slomu i u WC kabini čita svoju poeziju. I zaključuje da mu je dosta svega toga ludila i kako želi „doma“, i jedino ga zanima je li on kriv za sve što mu se dogodilo. Nakon toga usmjeren je na suđenje samome sebi.

U toj sceni naglašava klaustrofobičnost prostora, on je leđima okrenut zidu wc-a koji svojim izgledom podsjeća na omot albuma The Wall; sjedi savijen u fetalnom položaju, okružen pregradama. Sličan fetalan položaj i stiskanje uza zid se često pojavljuje u filmu, posebno u dijelovima koji se tiču ovog poglavlja.

Uz zid se stišće da bi se utješio, da osjeti oslonac i potporu kao što je to u početku pjesme Empty Spaces gdje doznaje da ne može uspostaviti poziv sa ženom jer je ona s drugim muškarcem, na kraju pjesme Is There Anybody Out There? gdje se suočava osamljenošću kao rezultatom podignutog zida i u dijelu gdje mali Pink nailazi na izludjelu viziju starijeg sebe u pjesmi Nobody Home. Na sličan je način stisnut u animiranom dijelu filma sa suđenjem, tj. pjesmom The Trial, gdje je vizualno nalik krpenoj lutki naslonjen na zid koji mu je potpora, kao figura koja se više ne brani nego samo čeka osudu. Sličan položaj fetalnog položaja stisnutog uza zid vidimo i u dijelovima kada Pink doživljava trenutke straha kao što je to u pjesmi „Don't Leave Me Now“ kad bježi od sjene njegove žene koja metamorfozom prelazi u bogomoljku i zmaja, spremna mu nauditi.

Uzme li se u obzir emotivne trenutke u kojima je Pink fetalnom položaju oslonjen uza zid može se primijetiti da mu zid ima istu ulogu koju je imala i njegova majka, što se opet simbolički ilustrira u The Trial kada majka dolazi u obranu i primi ga čvrsto u

³⁷ Ne mogu objasniti, ne bi ga ni shvatili
Ne osjećam se ja ovako inače
Ja... postao sam udobno otupljen

zagrljaj koji se pretvara u zid te ga postavlja na početni fetalni položaj, leđima naslonjen o zid. Kao da mu je tu oduvijek bilo mjesto, kao da je zid postao naprosto dio Pinka.

Osamljenost i neuspjeli pokušaji komunikacije ključni su motivi u Pinkovom životu. Viktor Frankl (1946) u svojem djelu "Čovjekovo traganje za smislom" ističe kako osamljenost može dovesti do egzistencijalne krize, gubitka smisla života, što kod Pinka dovodi do duboke unutarnje praznine. Telefon kao simbol neuspjele komunikacije u filmu naglašava Pinkovu nemogućnost da se poveže s vanjskim svijetom. Njegovi pokušaji da uspostavi kontakt sa suprugom, majkom ili bilo kim drugim uvijek završavaju neuspjehom, što dodatno pojačava njegov osjećaj osamljenosti i izoliranosti.

Psiholog Igor Mikloušić u knjizi "Komunikacijske barijere u modernom društvu" (2018: 112-118) analizira kako tehnologija može istodobno povezivati i izolirati ljude, što se odražava na Pinkovu sposobnost da uspostavi istinski kontakt. Mikloušićeva analiza dopunjava prikaz Pinkove izolacije, sugerirajući da su njegovi neuspjeli pokušaji komunikacije simptom šire društvene problematike.

7. Bijeg od stvarnosti kroz transformaciju u autoritarnu figuru

Treba istaknuti da Pinkova persona fašističkog vođe nije vezana za njegova politička stajališta. Temelj njegovog zida je gubitak oca u Drugom svjetskom ratu i dobar dio njegovog djetinjstva prolazi u propitivanju ideje rata i gubitka oca pa nije vjerojatno da je odjednom odlučio toliko promijeniti svoj sustav vrijednosti.

Tekst iz pjesme Goodbye Blue Sky, potiče nemir:

„Di' di' di' did you see the frightened ones?

Di' di' di' did you hear the falling bombs?

Di' di' di' did you ever wonder why we

Had to run for shelter when the

Promise of a brave, new world

*Unfurled beneath the clear blue sky?*³⁸

Ratnu ali osobniju temu nalazimo i u dodanim pjesmama koje se ne nalaze u albumu ali su dodane u film: When the Tigers Broke Free part 1 i When the Tigers Broke Free part 2:

*„It was dark all around, there was frost in the ground
When the Tigers broke free.
And no one survived
From the Royal Fusiliers Company C.
They were all left behind,
Most of them dead, the rest of them dying.
And that's how the High Command
Took my daddy from me.”*³⁹

Pink je u svom životu doživio mnoge udarce s kojima se nije znao nositi. To što je postao rob svoje samonametnute izoliranosti iz koje se nije znao više maknuti, bio je početak njegovog kraja. No, on je toj samoći i ludilu imao određeni vid kontrole. U pjesmi se osjeća koliko god se destruktivna činila ideja prepuštanja depresiji, u njoj ima neku kontrolu sumiranja osjećaja.

Možda je baš iz razloga sumiranja osjećaja i povratka ratnih motiva u pjesmama Nobody Home, Vera, Bring The Boys Back Home te pjesmi Comfortably Numb, Pink opet osjeća gubitak svog kontroliranog okoliša i nametanje represija od strane menadžera koji ga nasilno krpa da može nastupiti na koncertu da im ne bi propao novac uloženi u koncert.

³⁸ Jesi li vidio uplašene?
Jesi li čuo kako padaju bombe?
Jesi li se ikad pitao zašto smo morali bježati u zaklone
kad se obećanje novoga svijeta
prostiralo iznad čistoga plavoga neba?

³⁹ Rosa je pala i hvatao se mraz
kad su se Tigrovi otrgli
i nitko nije preživio
iz redova Kraljevske satnije C.
Sve su ih ostavili za sobom,
neke mrtve, ostale na umoru.
I tako je Vrhovno zapovjedništvo
meni uzelo tatu!

U pjesmi Comfortably Numb, uz dionicu koja opisuje Pinkove izlete u dječje anegdote i uz lelujav opis ugodne umrtvljenost čujemo i onaj drugi vokal koji predstavlja upravo glas menadžera i umanjuje Pinkovu izgubljenost da bi ga prikrapao:

„Hello, is there anybody in there?

Just nod if you can hear me.

Is there anyone home?

Come on, now, I hear you're feeling down.

Well I can ease your pain

And get you on your feet again.“

...

„Ok, just a little pinprick.

There'll be no more...aaaaaaaah!

But you may feel a little sick.

Can you stand up?

I do believe it's working, good.

That'll keep you going through the show

Come on it's time to go.“⁴⁰

Pink osjeća da se umanjuje njega i njegove osjećaje jer ako ne nastupi na koncertu svom menadžeru ne vrijedi ništa. Ponavlja se slična tema kao u školi kad ga je profesor ponižavao radi pisanja pjesama „dečko je umislio da je pjesnik“. Pink se u veoma ranjivom stanju fizički odvlači održati koncert iako je za njega psihički i fizički jedva sposoban.

⁴⁰ Halo, ima li koga unutra?
Kimni samo glavom ako me čuješ.
Ima li koga kod kuće?
Hajde, sad čujem da si potišten.
Mogu ti olakšati bol
i ponovo te postaviti na noge
...
U redu, samo mali ubod.
Neće više biti "aaaaaaaah",
ali možda ti bude malo muka.
Možeš li ustati?
Vjerujem da djeluje, dobro.
Pomoći će ti da izdržiš predstavu.
Hajde, vrijeme je da se krene...

U trenucima dok Pinka vuku hodnikom njegov ego se rasipa i možemo vidjeti kako postaje prekriven bijelom masom. U zadnjim minutama pjesme, kada skine "kukuljicu" može se prepoznati još jedno rođenje Pinka, ali sada u ulozi gdje on dominira odnosno gdje je on agresor. Na koncertu on zamjenjuje onog originalnog Pinka koji sada nije u stanju nastupiti:

*"So ya thought ya
Might like to go to the show.
To feel that warm thrill of confusion,
That space cadet glow.
I've got some bad news for you sunshine,
Pink isn't well, he stayed back at the hotel
And they sent us along as a surrogate band
We're gonna find out where you fans really stand."⁴¹*

Lik fašističkog Pinka je napravljen po uzoru na Hitlera na što ukazuje odjeća fašističkog Pinka i njegove prateće garde, po simbolima gdje prekriženi čekići nalikuju nacističkoj svastici, pa i koncertu koji je više nalik na politički skup gdje Pink drži govor kakve je držao Hitler. U govoru on se verbalno obrušava na ljude koji su drugačiji izgledom ili ponašanjem od većine kojima su okruženi. Te osobe šalje „uza zid“ u nepoznatu sudbinu.

Pink je odabrao osobe koje su društveno stigmatizirane svojim izgledom, ponašanjem ili porijeklom – osobe koje su veoma nalik „originalnom“ Pinku, koji je dijete samohrane majke, pisac, umjetnik; te ih kažnjava time da ih locira na isto mjesto gdje se emotivno nalazi – uza zid.

⁴¹ Znači, mislio si doći na predstavu
da vidiš toplo zadovoljstvo zbrke.
Taj svemirskog kadeta sjaj.
Imam loše vijesti za tebe, sunašce.
Pink nije dobro, ostao je u hotelu
i nas su poslali kao grupu za zamjenu
i mi ćemo otkriti koji je zaista stav vas obožavatelja.

U liku diktatorskog fašističkog Pinka vidimo projekciju profesora, koji ga uzima na pik, i izvrgne ruglu onima koji su po nečem drukčiji pa time i stigmatizirani, gdje vidimo da je projicirao originalnog i malog Pinka.

Uočljiv je i pozdrav kojim se pozdravljaju Pink kao diktator i sljedbenici, a to su prekrižene ruke ispred sebe. Postaviti prekrižene ruke ispred sebe je instinktivan položaj u samoobrani, bilo da se radi o obrani od fizičkog napada, usred prometne nesreće ili neke prirodne nepogode.

Početak pjesme Run Like Hell također ukazuje na to da je u liku fašističkog diktatora djelomično prisutan lik profesora. Pjesma je nalik onoj u Another Brick in the Wall part 2, kao i sljedbenici diktatorskog Pinka koji stupaju na sličan način kao što to rade djeca na traci u pjesmi Another brick in the wall part 2, oni poprimaju jednaka bezizražajna lica i na licima imaju iste maske kao u gore navedenoj pjesmi.

U ostatku pjesme vidimo kulminira nasilje, no ono što je ovaj put drukčije, jer više nije nagonsko i impulzivno, on mu dozvoljava da kulminira zato što „on to sad može i on to sada želi“.

Autor u ovom stadiju osjeća se premoćno što opisuju tekstovi u pjesmi Waiting For The Worms. Udigao se i sad mu nitko ništa ne može, dobio je moć:

*„Ooooh, you cannot reach me now
Ooooh, no matter how you try
Goodbye, cruel world, it's over
Walk on by.“⁴²*

Dalje tekstovi sugeriraju da je to zadnji nalet Pinkovog otpora. U scenama razbježale rulje može se vidjeti kako Pinkova vojska pregazi lutku, istu onu koja je kasnije naslonjena uza ogradu odnosno zid. Te scene mogu predstavljati još jedan metaforični podsjetnik na to kako se Pink osjeća: kao da ga je pregazio sustav (školski,

⁴² Ne možeš sada doći do mene,
ma koliko god pokušavao,
Zbogom. okrutni svijete, gotovo je.
Prolazi dalje.

kapitalistički), što ga je na kraju dovelo pred zid. Ta lutka će kasnije poprimiti Pinkov četvrti i finalni identitet, jer će joj se u animiranoj verziji suditi.

Čini se da Pink shvaća (vjerojatno usred popuštanja droge koju je dobio da može nastupiti) kako je unutar njegovog života dosta destrukcije. Tako agresivne ritmove pjesme jednako agresivno prekida povikom „Stop“

„Stop!

I wanna go home.

Take off this uniform

And leave the show.

But I'm waiting in this cell

Because I have to know

Have I been guilty all this time?“⁴³

On tu ima sad potrebu sumirati stvari jer shvaća da, iako se naizgled uspješno prezentirao kao žrtva, proživjevši epizodnu ulogu diktatorskog Pinka, on uočava da je itekako sposoban biti veoma nasilan i bezosjećajan s tendencijom izolacije koja opet predstavlja svojevrsni teret ljudima kojima je stalo do njega. U pjesmi Nobody home nalazi se scenu u kojoj mali Pink nailazi na izluđenog Pinka pa se preplaši onoga što vidi. Moguće je da je i "originalna verzija" Pinka doživjela isti strah što je i bio motiv da zatvori ono agresivno ludilo. Pinkova transformacija u fašističkog vođu može se tumačiti kroz prizmu psihoanalitičke teorije. Elias Canetti ističe kako pojedinci u masi gube svoju individualnost i postaju podložni autoritarnim vođama. Pink, u svom izmučenom mentalnom stanju, projicira svoje unutarnje konflikte na vanjski svijet, transformirajući se u autoritarnog vođu koji represivno kontrolira sve oko sebe. Ova transformacija odražava njegovu unutarnju borbu i potrebu za kontrolom koja proizlazi iz osjećaja nemoći i gubitka identiteta.

⁴³ Stop!

Hoću ići kući

Skinuti ovu uniformu

I napustiti ovu predstavu

No ja čekam u ovoj ćeliji

Jer trebam znati

Jesam li svo ovo vrijeme bio kriv

Prema Milivojeviću (2005), osjećaj nemoći može potaknuti agresivno ponašanje i potrebu za dominacijom. Pinkove akcije u filmu odražavaju njegovu frustraciju zbog nezadovoljenih emocionalnih potreba i neuspjelih odnosa, što ga vodi u stvaranje iluzornog osjećaja kontrole kroz autoritarizam.

8. Suočavanje sa samim sobom

Činjenica da se Pink nakon suđenja više ne pojavljuje u filmu postavlja pitanje može li kraj filma biti optimističan. Naslućuje se da je Pink u suđenju sebi ujedno presudio onom konačnom presudom, jer u filmu i tekstovima pjesama vidimo takve sklonosti. Naime u uvodu pjesme Comfortably Numb bude toliko predoziran da ga doktori jedva izvuku, kao i iz riječi pjesama pjesme "The Show Must Go On" gdje govori:

" Must the show go on?

Ooooh, Pa. Take me home.

*Ooooh, Ma. Let me go."*⁴⁴

kao što s nastavkom ove teme u pjesmi "Stop" nastavlja:

„Stop!

I wanna go home.

Take off this uniform

*And leave the show."*⁴⁵

Nakon rušenja zida, ne vidimo oslobođenog Pinka, ne dobivamo potvrdu da je dobro ili barem bolje jer „show je gotov“, ostala je još jedna pjesma, a za nju on nije potreban.

⁴⁴ Mora li predstava ići dalje?
Tata uzmi me doma,
Mama, pusti me od sebe

⁴⁵ Stop!
Hoću ići kući
Skinuti ovu uniformu
I napustiti ovu predstavu

Tužna ideja o vrijednosti umjetnika dok postoji predstava, te njegova potpuna bezvrijednost kada nastup završi. I ako će isti kratko trajati (svoga jednu pjesmu) počinje dio u kojem više nema Pinka. Umjesto toga vidimo djecu koja iz ruševina uzimaju preostala dobra: djevojčicu koja vadi i brižljivo u tačkicu slaže boce s mlijekom, dječak koji s istom brižljivošću i oprezom uzima cigle i slaže ih u mali plastični kamiončić te, drugog dječaka koji nalazi bocu molotovljevog koktela i izlijeva tekućinu iz njega.

Posljednja pjesma govori o onima kojima je stalo do Pinka i koji su stajali ispred zida koji je Pink izgradio ne bi li se izolirao, ona ističe da time što je Pink odlučio da ne treba nikoga ne znači da on nije trebao njima. Rušenjem njegovog zida, i njegovom presudom oni skupljaju ono što je od njega ostalo, mlijeko kao simboličko blagostanje (koje je ostavio kao rock zvijezda), cigle kao temelj za daljnju izolaciju od boli ljudima koje je ostavio kad/ako si je presudio. Simbolika cigli sadrži u sebi još jednu mikro priču, koliko god zidova srušite, toliko će se novih izgraditi. Slika izlijevanja molotovljevog koktela govori o tome da sad više nema borbe u i oko Pinkovog bića, ona nije više potrebna ni njemu niti onima koji su pokušali probiti zid.

Još jedan detalj filma koji nam šapuće da Pink nakon suđenja više nije s nama je specifičan stil Pink Floyda i potreba da zaokruže stvari, stvore cikličnost. Tako su u zadnjoj pjesmi *Outside the Wall* u zadnjim sekundama završili pjesmu započinjanjem rečenice „Nije li ovo mjesto...“, koju završavaju u prvim sekundama prve pjesme „*In the Flesh*“ sa „...gdje smo ušli?“, time nam daju mig da bi dolaskom do kraja trebali početi priču od početka (Nije li ovo mjesto gdje smo ušli?).

A kada se ponovno krene iz početka uočavaju se sasvim nove stvari pa se tako može prepoznati i simbolika stvaranja novog života. Hodnik koji gledatelje uvodi u film može se promatrati kao simbol maternice, ulazak čistačice se prebacuje na sliku mase mladih energičnih ljudi koji hrle da bi prisustvovali Show-u, mnogi budu spriječeni time što nastradaju ili ih zaustavi policija i samo rijetki odabrani stignu na Show (gdje slušaju uvod u koncept filma/albuma). Ova posljednja slika može se simbolički doživjeti kao probijanje muškog sjemena koji ide u svoju utrku da ostvari život.

Završetak filma i albuma ostavlja otvoreno pitanje o Pinkovoj sudbini. Proces razbijanja zida može se tumačiti kao simboličan čin oslobađanja od emocionalnih i psiholoških okova koje je Pink gradio tijekom svog života. Međutim, nije jasno da li je Pink uspio

prevladati svoje unutarnje demone i postići emocionalno oslobođenje. Carl Gustav Jung u "Psihologija i alkemija" (1944) sugerira da je suočavanje s vlastitim sjena aspektom ključno za postizanje cjelovitosti osobnosti. Pinkovo putovanje može se shvatiti kao metafora za ovaj bolan, ali potencijalno iscjeliteljski proces.

9. Zaključak

Završni rad na temu "Motivi odrastanja i sazrijevanja u pjesmama i ekranizaciji glazbenog albuma The Wall" detaljno istražuje kako gubitak, odgoj, društveni pritisci i osobni odnosi oblikuju Pinkovu osobnost i njegovu percepciju svijeta. Pink Floyd albumu "The Wall" ne samo da prikazuje priču o izolaciji i otuđenju, već nudi duboku psihološku analizu procesa sazrijevanja pod utjecajem traumatičnih iskustava.

Ovaj rad je istaknuo ključne trenutke u Pinkovom životu koji su doprinijeli postepenom građenju zida oko njegove osobnosti. Od gubitka oca u ranoj dobi, preko represivnog školskog sustava, do prezaštitničkog odnosa s majkom i problematičnih međuljudskih odnosa, svaki segment njegove priče je analiziran kroz prizmu relevantnih psiholoških i pedagoških teorija.

Analiza je pokazala kako svaki od ovih elemenata nije samo oblikovao Pinkov unutarnji svijet, već je i utjecao na njegove vanjske odnose i konačne životne odluke. Promatranje Pinkove transformacije u autoritarnu figuru dodatno ilustrira kompleksnost ljudske psihe i posljedice koje neobrađene emocionalne traume mogu imati na pojedinca.

U kontekstu ovog rada, "The Wall" se pokazuje ne samo kao kritika društva i obrazovnog sustava, već kao univerzalna priča o ljudskoj potrazi za razumijevanjem i ljubavlju u svijetu punom boli i odbacivanja. Rad potvrđuje važnost empatije, razumijevanja i psihoanalitičkog pristupa u tumačenju ljudskih ponašanja i međuljudskih odnosa.

Kroz ovaj završni rad, stječe se dublje razumijevanje kako umjetnost može biti snažno sredstvo za istraživanje i raspravu o složenim psihološkim temama, pružajući ne samo estetsko zadovoljstvo, već i terapeutsku vrijednost.

10. Literatura

- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Barišić, M. (2018). The Wall: Detaljna analiza Pink Floydove priče o zidu. Dostupno na: <https://www.muzika.hr/the-wall-pink-floyd/>
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and Loss: Volume II: Separation, Anxiety and Anger*. London: The Hogarth Press and the Institute of Psycho-Analysis.
- Callero, E. (2019). How Pink Floyd Built The Wall - Part One: The Album. Dostupno na: <https://www.youtube.com/watch?v=WGjKaIDTtcQ>
- Callero, E. (2019). How Pink Floyd Built The Wall - Part Two: The Tour. Dostupno na: <https://www.youtube.com/watch?v=jsH6fIRcozl>
- Callero, E. (2019). How Pink Floyd Built The Wall - Part Three: The Film. Dostupno na: <https://www.youtube.com/watch?v=yxi5lp6LQJg>
- Callero, E. (2019). Pink Floyd - The Wall vinyl album review. Dostupno na: <https://www.youtube.com/watch?v=BBiZNKYtms8>
- Canetti, E. (1984). *Masa i moć* (Z. Crnković, Prijevod). Sveučilišna naklada Liber. (Originalno djelo objavljeno 1960.).
- Danilov, A. (2016). Ako se izoluješ, počinješ da propadaš (Analiza albuma „The Wall“ grupe Pink Floyd) (I). Dostupno na: <https://www.cupavakeleraba.com/2016/04/20/ako-se-izolujes-pocinjes-da-propadas-analiza-albuma-the-wall-grupe-pink-floyd-i/>
- Danilov, A. (2016). Ako se izoluješ, počinješ da propadaš (Analiza albuma „The Wall“ grupe Pink Floyd) (II). Dostupno na: <https://www.cupavakeleraba.com/2016/05/01/ako-se-izolujes-pocinjes-da-propadas-analiza-albuma-the-wall-grupe-pink-floyd-ii/>
- Frankl, V. (1946). *Čovjekovo traganje za smislom*. Beč: Verlag für Jugend und Volk.
- Freud, S. (1913). *Totem i tabu*. Leipzig i Beč: Hugo Heller.
- Freud, S. (1905). *Tri eseja o teoriji seksualnosti*. Leipzig i Beč: Franz Deuticke.
- Freud, S. (1901). *O psihopatologiji svakodnevnog života*. Franz Deuticke.
- Freud, S. (1899). *Tumačenje snova*. Franz Deuticke.
- Jerković, I. (2010). *Psihološki aspekti odrastanja*. Zagreb: Naklada Slap.

- Jung, C. G. (1944). *Psihologija i alkemija*. Zurich: Rascher Verlag.
- Miharija, Ž., & Leko Kolbah, A. (1994). *Pomozimo djeci stradaloj u ratu*. Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.
- Milivojević, Z. (2005). *Psihologija nemoći*. Beograd: Prometej.
- Miljković, D., & Rijavec, M. (2004). *Psihologija braka i obitelji*. Zagreb: IEP-D2.
- Nepoznato. (2019). The Wall. Dostupno na: https://hr.wikipedia.org/wiki/The_Wall
- Nikolić, S. (1996). *Svijet dječje psihe*. Prosvjeta.
- Pink Floyd. (1982). Pink Floyd - The Wall. Dostupno na: <https://vimeo.com/groups/565619/videos/281984569>
- Poljak, Ž. (2002). *Pedagoška psihologija*. Zagreb: Naklada Slap.
- Stevanović, M. (2000). *Obiteljska pedagogija*. Educa.
- Urick, B. (2016). Pink Floyd's 'The Wall': A Complete Analysis. Dostupno na: <https://www.thewallanalysis.com/>
- Varošanec-Škarić, G. (2005). *Odgoj i obrazovanje u društvu rizika*. Zagreb: Educa.
- Valjan Vukić, V. (2006). *Obitelj i škola - Temeljni čimbenici socijalizacije*. Školska knjiga.
- Previšić, V. (1999). *Odgoj i obrazovanje djece u suvremenom društvu*. Školska knjiga.

11. Sažetak

Ovaj rad analizira motive odrastanja i sazrijevanja u pjesmama i ekranizaciji glazbenog albuma *The Wall* grupe Pink Floyd. Kroz lik glavnog protagonista Pinka, rad istražuje psihološke aspekte izolacije, gubitka roditelja, represije obrazovnog sustava te složene odnose s majkom i suprugom. Primjenom teorija Sigmunda Freuda, Johna Bowlbyja, Alberta Bandure i drugih, rad razmatra kako različiti životni događaji doprinose izgradnji metaforičkog zida oko Pinka, što dovodi do njegove emocionalne izolacije i konačnog suočavanja sa samim sobom. Pjesme i filmske scene obrađuju univerzalne teme straha, usamljenosti i potrage za identitetom, što čini album *The Wall* važnim kulturnim i psihološkim djelom.

Ključne riječi: Pink Floyd; The Wall; odrastanje; izolacija; psihološka analiza

Summary

This paper analyzes the themes of growing up and maturation in the songs and the film adaptation of Pink Floyd's *The Wall* album. Through the character of the protagonist, Pink, the paper explores psychological aspects of isolation, the loss of a parent, the repression of the educational system, and complex relationships with his mother and wife. By applying the theories of Sigmund Freud, John Bowlby, Albert Bandura and others, the paper examines how various life events contribute to the construction of a metaphorical wall around Pink, leading to his emotional isolation and eventual self-confrontation. The songs and film scenes address universal themes of fear, loneliness, and the search for identity, making *The Wall* an important cultural and psychological work.

Keywords: Pink Floyd; The Wall; growing up; isolation; psychological analysis